

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

לפני: כבוד השופט הבכיר יחזקאל הראל

התובעת:

פלונית

ע"י עו"ד רונן רבי ואח'

נגד

הנתבעים:

1. שמעון שי סבאן

2. הפניקס חברה לביטוח בע"מ

שניהם ע"י עו"ד משה עבדי ואח'

פסק-דין מתוקן

"מטרות התקנות

מטרות תקנות סדר הדין האזרחי הן לקבוע סדר דין לניהול ההליכים האזרחיים בבית המשפט, ליצור ודאות דיונית, למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, כדי להגיע לחקר האמת, ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך". (תקנה 1 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018)

כפי שיתחוויר להלן, לא עלה בידי בית המשפט להגיע לחקר האמת. עם זאת, הנני תקווה כי עלה בידיי "להשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך".

מבוא

1. לפניי תביעת התובעת, ילידת 10.8.00, בגין נזקי גוף שנגרמו לה בתאונה שארעה ביום 22.10.13 בשעה 15:30 לערך, שעה שרכב נהוג על ידי הנתבע פגע בה בעת שרכבה על אופניה (להלן: "התאונה").
2. התאונה היא "תאונת דרכים" כמשמעה בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה-1975 (להלן: "חוק הפלת"ד").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

3. התביעה הוגשה כנגד הנתבע 1 נהג הרכב וכנגד הנתבעת 2 מבטחת השימוש ברכב בו נהג הנתבע (להלן: "הנתבעים").
4. אין מחלוקת בין הצדדים בשאלת החבות בכיסוי הביטוחי, המחלוקת היא בשאלת שיעור הנזק.
5. התביעה שבנדון הועברה לטיפול בימים 10.12.19. לאחר שבחנתי את תחשיבי הצדדים ומשצפיתי כי קיים קושי במתן הצעה מושכלת לפשרה, הצעתי לצדדים להגיע להסכמה, לצורכי פשרה בלבד, בלקונות העובדתיות שלא יכול היה להינתן להן מענה במסגרת תחשיבי הצדדים. משהצדדים לא הגיבו להצעתי- הוריתי על הגשת ראיות, ובהמשך על שמיעתן. בתום שמיעת הראיות ניהלו הצדדים ישירות מו"מ לפשרה בלא שיתופו של ביהמ"ש, אך זה לא צלח. בסופו של יום לא הוצעה הצעה לפשרה על ידי ביהמ"ש, שכן אותן לקונות עובדתיות שהיו קיימות קודם להגשת הראיות נותרו גם לאחר שמיעת הראיות וסיכומי הצדדים.
6. פסק-הדין ניתן לאחר שהובאו לפניי הראיות כדלקמן:
ראיות התובעת: תצהיר עדותה הראשית וחקירתה הנגדית; חוות דעתם של המומחים הרפואיים מטעם בית המשפט - ד"ר שלמה וינטרוב אורתופד וחוות דעתה של ד"ר רוני יורן הגש פסיכיאטרית; תיעוד רפואי וקבלות.
ראיות הנתבעים: מסמכי נכות כללית במל"ל; חוות דעת אקטוארית; תיעוד רפואי; כתבי קבלה ושחרור בגין תשלומים תכופים.
7. כל ההדגשות להלן אינן מופיעות במקור אלא אם ייאמר אחרת.

הנכיות הרפואיות

מבוא

8. במועד התאונה הייתה התובעת כבת 13 שנים. ממקום התאונה הועברה באמבולנס לביה"ח מאיר. בבדיקתה בחדר המיון נמצאה בהכרה מלאה, יציבה מבחינה נשימתית והמודינמית, נמצא עיוות צורה בשוק הדיסטלית משמאל, ללא חסר נוירו-וסקולרי. כן נמצאו שברים בעצמות השוק והשוקית הרחיקנים משמאל. בוצע במיון שחזור סגור וקיבוע בגבס ארוך.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

התובעת נשארה להשגחה ליממה ושחררה לביתה בהמלצה להתנייד עם קביים ללא דריכה, או באמצעות כיסא גלגלים.

9. ביום 29.10.13 אושפזה התובעת במחלקת ילדים בבית"ח מאיר עקב תלונות על טשטוש וכפל ראייה לסירוגין, מלווים בכאבי ראש. התובעת נבדקה על ידי נוירולוג ילדים שבדיקתו נמצאה תקינה. הועלה חשד לתגובה פוסט טראומטית לתאונה. התובעת שוחררה למחרת היום לביתה במצב טוב, עם הוראות לביקורת נוירולוגית, אנדוקרינית ואורתופדית.

הנכות האורתופדית

10. התובעת המשיכה במעקב אורתופדי במרפאה לאורתופדיית ילדים בבית"ח מאיר. בפענוח צילום מיום 11.11.13 צוין כי השוק בעמדה טובה, ובפענוח צילום בגבס מיום 25.11.13 צוין כי קיים קיצור קל. הגבס הוחלף לגבס ארוך שהוחלף ביום 16.12.13 לגבס קצר. בצילום ללא גבס צוין כי החיבור מתקדם, וכך גם בצילום ביום 6.1.14. הגבס הוחלף לגבס הליכה שהוסר ביום 10.2.14 תוך ציון כי החיבור טוב.

11. התובעת המשיכה במעקב רפואי במרפאה האורתופדית שם נמצא ביום 11.5.14 כי טווחי התנועה מלאים ללא חסר נוירו-וסקולרי, וכי החיבורים טובים.

12. התובעת נבדקה על ידי ד"ר וינטרוב ביום 5.3.17 וביום 4.1.18. התובעת התלוננה בפניו על כאבים בקדמת שוק שמאל בהליכות של עד 30 דקות; לא מסוגלת לרוץ או לקפוץ עקב כאבים בשוק; לא יכולה להשתתף בפעילות ספורטיבית; בהליכות ממושכות הרגל מתעייפת, ואז מופיעה גרירה/צליעה קלה; כאבים בשינויי מזג אוויר המעירים אותה לעיתים משנתה; מגע מקומי מכאיב.

13. המומחה מצא כי תהליך איחוי השברים היה איטי יחסית כפי שעולה מצילומי הרנטגן, וכי השברים התחברו בוארוס של 8 מעלות ורטרו-קורבטום של 5 מעלות ביחס לשוק פנימי. תהליך העיצוב מחדש של השברים אינו מושלם וקיים קיצור של 1 ס"מ של עצם השוק השמאלי ביחס לימנית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

14. המומחה קבע לתובעת נכות זמנית מלאה עד ליום 16.12.13, נכות זמנית בשיעור של 50% עד ליום 10.2.14 ונכות זמנית בשיעור של 30% לתקופה נוספת של 6 שבועות. המומחה קבע לתובעת נכות צמיתה בשיעור של 10% לפי סעיף 47(2)(א) לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956 (להלן: "התקנות") עקב חיבור גרוע של עצם השוקה ללא הגבלת תנועות במפרקים הסמוכים.

15. הצדדים לא שלחו שאלות הבהרה למומחה ולא זימנוהו לחקירה על חוות דעתו.

הנכות הנפשית

16. התובעת נבדקה על ידי ד"ר רוני יורן-הגש פסיכיאטרית בימים 6.12.18, 13.12.18 ו- 20.12.18. (להלן: "המומחית") בשני המועדים הראשונים נפגשה המומחית עם התובעת בשני מפגשים בכל פעם. התובעת נבדקה על ידי המומחית בנפרד וכן בנוכחות אימה וסבתה. כן שוחחה המומחית עם האם והסבתא, ללא נוכחות התובעת.

17. המומחית סקרה בהרחבה בחוות דעתה מיום 15.4.19 את קורות התובעת מאז יום 6.1.04, בהיותה כבת 4 שנים, ועד לבדיקתה על ידיה. אביא להלן את תמצית סקירתה: התובעת הופנתה, ככל הנראה, בשנת 2007, בהיותה כבת 7 שנים, למרפאה להפרעות שינה בשל קושי להירדם בלילה ולהתעורר בבוקר; אבחנה של משקל יתר החל משנה זו; פטור מלמידה מסיבה רפואית בכיתה ח' (2014); כיתה ח'- ציונים נמוכים בכל המקצועות למעט מוסיקה; הערה בתעודת כיתה ח' כי עליה לשפר את התנהגותה, להיות מאופקת בתגובותיה ולגלות סובלנות כלפי הסובבים אותה; כיתה ט'- ציונים נמוכים והיעדרויות; כיתה י' (2016)- היעדרויות רבות עד כדי חוסר יכולת להעריך את מצבה הלימודי; קיים ניסיון לעבוד ולהשלים חומר; זוכה לתשבחות ממוריה בדבר הפוטנציאל שלה- "את נערה עדינה, מכבדת, חברותית וטובת לב. יש לך המון אומץ ויושרה פנימית, כעת הקושי העיקרי שלך הוא בתחום הנוכחות"; כיתה י"ב (מרץ 2018)- מאז כיתה י"א כמעט ואינה מגיעה לביה"ס, למעט לשיעורי הלהקה; ניסתה לעבור לביה"ס אך שבה ללמוד בביה"ס הקודם ללא כל התמדה; אין קשרים משמעותיים עם תלמידי ביה"ס; קיים קשר עם האם בלבד;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

26.1.12, 29.3.12 (עובר לתאונה)- סיכומי ביקור במרפאה אנדוקרינית עקב עודף משקל. לא נמצאה בעיה הורמונלית, אלא צריכת קלוריות גבוהה מההוצאה ;
 24.5.15- (שנה וחצי לאחר התאונה) אשפוז יום בביה"ח מאיר עקב כאבי בטן. תועד כי התובעת ירדה בששת החודשים האחרונים כ-22 ק"ג בעקבות דיאטה ; אשר לתלונה בדבר היעדר מחזור בשלושת החודשים האחרונים- התובעת עברה בירור גניקולוגי ללא ממצא ;
 14.6.15, 18.6.15- מעקב בסיכון המלמד על חולשה כללית ; אי-יכולת לבצע פעולות שהצליחה לבצע בעבר ; כאב ראש קל בתקופה האחרונה, סחרחורת קצרה סיבובית ; התלונות אינן מעירות משינה ; ירידה במשקל של 24 ק"ג במחצית השנה האחרונה ; **רושם להפרעת אכילה, חשד לאנורקסיה** ; בעקבות פגישה עם דיאטנית ופסיכולוגית הופנתה למרפאה להפרעות אכילה. הופנתה למרפאה הכירורגית וניתן תור לכריתת כיס המרה ;
 20.9.15- מעקב לאחר כריתת כיס מרה ; אותה עת הייתה בת 15 ושקלה 86-87 ק"ג, הרבה מעל אחוזון 95, גובהה 164 ס"מ- אחוזון 95. BMI 32 ;
 19.10.16- סיכום ביניים מהיחידה להפרעות אכילה לצורך קבלת מנוי לטיפול ;
 תיק מרפאת ההוסטל בו היא מטופלת מאז חודש יוני 2017 - אובחנה כנערה עם הפרעת אכילה לא ספציפית וכן הפרעת חרדה כוללנית ;
 28.10.18- פרוטוקול ועדת ביטוח לאומי נכות כללית :

"מטופלת במרפאה פסיכיאטרית בגלל הפרעת אכילה. הפרעת האכילה מתבטאת בכפייתיות אכל, יש צמצומים, אין בולימיה, המרפאה מאוד עוזרת לה, משתפת פעולה. מאוד קשה לה בבית של סבתא שלה. מקבלת סרטולין. יש לה בעיות שינה, יש פחדים וחרדות, לא נרדמת בלילה בגלל סיוטים. הנכות (עקב הפרעת אכילה) תיקבע זמנית כי צפוי שיפור".

18. חוות דעתה של המומחית משתרעת על פני 17 עמודים. המומחית מתעדת בהרחבה את פגישותיה עם התובעת, אימה וסבתה תוך התייחסות למארג המשפחתי, לרבות לאב אשר לא נכח בבדיקה. האנמנזה נמסרה מפי האם והתובעת בלבד. המומחית מתעדת את הדברים שנמסרו לה על ידי התובעת ואמה, מאמתת ומעמתת אותם אל מול התייעוד שעמד לפניה.

19. אביא להלן מפרק המסקנות בחוות דעתה :

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

"ל... קשיים רגשיים מרובים ולא ניתן להפריד בין תרומת גורמי הרקע (משפחה, תורשה, דפוס מבנה אישיות) לבין תרומת התאונה (סימנים בתר חבלתיים מן התאונה) והצורך בהסתגלות למצבה לאחר התאונה. בשעת החודשים הראשונים לאחר התאונה, הייתה נכותה הרגשית הכללית של... 45% על פי תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) (תיקון) התשע"ב-2012 במדרג שבין (34)(ב)(5) "סימנים קליניים ברורים, קיים צורך בטיפול תקופתי קבוע, קיימת הפרעה קשה בתפקוד הנפשי והחברתי, ישנה הגבלה קשה של כושר העבודה" לבין (34)(ב)(4) "סימנים קליניים בחומרה בינונית, קיים צורך בטיפול תקופתי קבוע, קיימת הפרעה ניכרת בתפקוד הנפשי והחברתי, קיימת הגבלה ניכרת של כושר העבודה". 30% מנכות זאת ניתן לזקוף לתאונה על פי (34)(ב)(4) "סימנים קליניים בחומרה בינונית, קיים צורך בטיפול תקופתי קבוע, קיימת הפרעה ניכרת בתפקוד הנפשי והחברתי, קיימת הגבלה ניכרת של כושר העבודה".

בעקבות התמשכות הסימנים הפוסט טראומטיים אליהם התווספה גם הפרעת האכילה האטיפית עלה שיעור הנכות בגין התאונה ל-40%. הפרעת האכילה כללה עלייה מטאורית במשקלה בתחילה וירידה חריפה ולא מבוקרת אח"כ ומקורותיה נעוצים בחלקם בתגובתה הרגשית במסגרת הסתגלותה לתאונה.

כשהחלה טיפול בהפרעת האכילה היה קושי רב בהשגת המטרה ולמעשה ההפרעה לא הייתה בשליטה והייתה ירידה מתמדת במשקל. בגין הטיפול מצבה התייצב פחות או יותר ביולי 2018, אך עדיין בינואר 2019, ישנם ויכוחים על הצורך להשיג את משקל היעד. הטיפול נושא פירות עדינים וכן השתפרו במעט חרדותיה. כצפוי בגיל זה, תמה התקופה בה אחרים סביבה למדו לימודים סדירים והיא השתלבה בעבודה ומתמידה בה. היא שואבת עידוד מיכולות השירה שלה ואף מצבה החברתי משתפר. הכל נעשה בצעדים קטנים ולא בקול תרועה רמה. מזה כשנתיים היא מתגוררת בבית הסבים.

נכותה פחתה בהדרגה ובעת הבדיקה נכותה בגין התאונה (על פי עדכון הטיפול) הייתה בת 28% על פי תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) (תיקון) התשע"ב-2012 במדרג שבין (34)(ב)(3) "סימנים קליניים קלים, קיים צורך בטיפול תקופתי, קיימת הפרעה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

בינונית בתפקוד הנפשי או החברתי וכן הגבלה בינונית של כושר העבודה'.

לבין (34)(ב)(4) 'רמיסיה חלקית, עם סימנים קליניים בחומרה בינונית, קיים צורך בטיפול תקופתי קבוע, קיימת הפרעה ניכרת בתפקוד הנפשי והחברתי, קיימת הגבלה ניכרת של כושר העבודה'.

יש צורך לבדוק המשך טיפול תרופתי וחשוב מזה, יש צורך בהמשך טיפול רגשי אשר ימשך שנים רבות בקצב שונה בכפוף למצבה ולא כולו בגין התאונה. תוך שנת טיפול ושילוב במסגרת השיקומית, בהנחה שתשולב ותיקלט במסגרת, אני צופה ירידה בשיעור הנכות מן התאונה עד לרמה שבין 10% ל-15% וזאת לצמיתות.

ההורים והסבים עדיין זקוקים גם הם להדרכה לפחות אחת לחודש למשך שנה". (עמ' 16-17 לחוות הדעת. הדגשות במקור).

20. אקדים ואבהיר כי לא נשלחו למומחית שאלות הבהרה והיא לא נחקרה על חוות דעתה.

קורות התובעת ועיסוקיה

21. על מנת ללמוד על אודות קורות חייה של התובעת עובר לתאונה ומאז התאונה, נדרשתי לתצהיר עדותה הראשית; לחקירתה הנגדית; לתיעוד שהוגש על ידי הצדדים; ובעיקר לחוות דעתה המפורטת עד מאוד של המומחית; כן למדתי על קורות התובעת, מתיקה של התובעת במרפאת הנוטרים בביה"ח שלוותא לתקופה מיום 4.5.17 ועד ליום 16.3.18. תיק זה עליו נסמכים הנתבעים בסיכומיהם, עמד בפני המומחית בעת שערכה את חוות דעתה, והיא נתנה דעתה לתוכנו.

22. כחודש ימים עובר לתאונה החלה התובעת את לימודיה בכיתה ח' בחטיבת ביניים. עוד בהיותה בגיל 7 אובחן אצלה ADHD, ומספר חודשים קודם לכן החלה לקבל ריטלין. לערך בשנת 2006 בהיותה כבת 6, התגרשו הוריה. בשנת 2007 בהיותה כבת 7 אובחנו הפרעות בשינה שבאו לידי ביטוי בקשיים בהירדמות ובהתעוררות בבוקר, אשר לא ניתן להם הסבר. בהיותה בגיל 7 אובחן משקל יתר של כ-48 ק"ג- הרבה מעל האחוזון ה-90. בהיותה בכיתה ד' עברה, לאחר אבחון, לכיתה קטנה בשל בעיות קשב וריכוז והתנהגות. התובעת התמידה בלימודיה בכיתה קטנה עד לסיום לימודי התיכון. לדברי אמה כפי שנמסרו למומחית,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

לתובעת היו בעיות קשב וריכוז והישגיה לא היו טובים בעת שלמדה בחטיבת הביניים בכיתות ז'-ט'. יוזכר כי התאונה ארעה בעת שהתובעת החלה את לימודיה בכיתה ח'. בעת התאונה לא היו לתובעת חברות קרובות.

23. מחוות דעתה של המומחית עולה כי קשייה של התובעת עובר לתאונה החמירו באופן ניכר, והתווספו להם קשיים נוספים בגינה. עובר לתאונה שיחקה התובעת כדורסל בקבוצת "בני הרצליה", וכן שיחקה כדורגל וכדוריד. נראה כי בשל קושי של האם לטפל בשלושת ילדיה נעזרה האם בהוריה, ובעת שהתובעת הייתה בכיתה ה' שבו בני המשפחה להתגורר בהרצליה בקרבת מקום מגורי הסבתא והסבא.

24. התובעת מחזיקה ברישיון נהיגה. ב-4 השנים האחרונות לתובעת חברה אחת קרובה. בהיותה בגיל 17 היה לה חבר במשך כחצי שנה. בגיל 18 היה לה חבר במשך כ-4 חודשים, אשר הקשר עמו נותק לדבריה מאחר ולא יכול היה לשאת את קשייה הנפשיים ותפקודה הלקוי בתחום הנפשי והפיזי. לתובעת חבר מזה כשנה ו-4 חודשים, אותו הכירה בעבודתה. נראה כי מאז גירושי הוריה לא היה לתובעת קשר טוב עם אביה וכי התאכזבה מיחסו אליה. בחקירתה הנגדית אישרה כי כיום יחסיה עם אמה אינם קרובים.

25. התובעת לא גויסה לצה"ל בשל סיבות נפשיות. במשך כשנה וחצי עד לחודש אוקטובר 2020 לערך, עבדה התובעת בחנות למכירת מחשבים, מדפסות ושיווק חבילות סלולר. התובעת סיימה עבודתה זו בשל משבר הקורונה. לדבריה, אשר לא זכו לתימוכין אובייקטיביים, התקבלו עליה תלונות במהלך עבודתה מלקוחות שונים בשל חוסר סבלנות.

26. התובעת נמצאת מאז חודש יוני 2019 בבית שיקומי, אשר תנאי לקבלה אליו היה הכרה כנכה על ידי המל"ל. התובעת לא פנתה לשיקום מקצועי במל"ל, אך פנתה לקבלת הסל השיקומי הכולל שיקום בהוסטל.

27. מגיל צעיר שרה התובעת והשתתפה בתחרויות שירה, שרה במקהלת הרצליה ולמדה נגינה על גיטרה. בחטיבה הופיעה סולו ומוריה התלהבו ממנה. הוזמנה להופיע בטקסי העירייה וזכתה במקום ראשון במקהלת נערו. לאחר התאונה, בעידוד המטפלים, הופיעה בהצלחה. השתתפה באודישן ל-The Voice, אך לא עמדה בקריטריונים להשתתפות. התובעת אף החלה לכתוב שירים בתחילת שנת 2018, והתפתחה בתחומי הנגינה, שירה, חברות, הופיעה הרבה והייתה מבוקשת להופעות נוספות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

28. התובעת טרם שבה למעגל העבודה, ממשיכה להיות במסגרת השיקומית, ככל הנראה משום שהליך השיקום טרם הסתיים.

תמצית טענות התובעת

29. אביא להלן את תמצית טענות התובעת :
- בעת שנבדקה על ידי המומחית נכותה הנפשית בגין התאונה עמדה על 28%. ציפיית המומחית לשיפור בשיעור הנכות אינה מעוגנת בבדיקה עדכנית, אלא נסמכת על הערכה בלבד. משום כך יש לקבוע כי נכותה הצמיתה בתחום הנפשי היא בשיעור של 28% ;
 - יש להביא בחשבון כי הנתבעים ויתרו על חקירתה של המומחית, על אף שזו התייצבה לחקירתה ;
 - יש לחשב את הפסדי שכרה על בסיס השכר הממוצע במשק, כמקובל ביחס לקטינים ;
 - יש לפסוק פיצוי בגין הפסד תנאים סוציאליים ;
 - יש לפסוק פיצוי בגין עזרת צד ג' לעבר ולעתיד ;
 - יש לפסוק פיצוי בגין הוצאות רפואיות והוצאות נסיעה לטיפול רפואי ;
 - יש לפסוק פיצוי בגין הנזק הלא ממוני ;
 - יש לנכות את תגמולי המל"ל עד לתום הנכות הזמנית בשיעור של 40% דהיינו עד ליום 1.10.22 בלבד, בכפוף לאמור להלן ;
 - ככל שביהמ"ש יקבע כי נכון ליום בדיקתה האחרונה, נכותה כתוצאה מהתאונה עמדה על 28%- יש לנכות מהפיצוי שישולם לתובעת 28% בלבד מהקצבה בסך של 3,321 ₪. לחילופין, ככל שביהמ"ש יקבע כי נכותה עומדת כיום על 15%, יש לנכות 15% בלבד מהקצבה בסך של 3,321 ₪ וזאת עד לתום הנכות הזמנית בלבד.

תמצית טענות הנתבעים

30. אביא להלן את תמצית טענות הנתבעים :
- התובעת הגישה תצהיר עדות ראשית מטעמה בלבד, מבלי שהוגש תצהיר של מי מבני משפחתה, חברים, מעסיקים, מורים וכיו"ב. יש לראות בכך כהימנעות מהבאת ראיות הפוגמת בתלונות התובעת כפי שהובאה בפני המומחים הרפואיים ;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

- נכותה התפקודית נמוכה באופן ניכר מהנכות הרפואית, שעה שחזרה לתפקוד עצמאי, עסקה ועוסקת בספורט ;
- המומחית קבעה כי ככל שהתובעת תזכה לשנת טיפול ושילוב במסגרת שיקומית- נכותה הנפשית בגין התאונה תרד לרמה שבין 10% ל- 15%. משהתובעת מתגוררת בבית השיקומי מאז חודש יולי 2019, שם היא מקבלת טיפולים שיקומיים וגם במרפאת הפרעות אכילה - אין ספק שתחזית המומחית התממשה. ככל שלטענת התובעת תחזית המומחית לא התקיימה- היה עליה לבקש בדיקה חוזרת כדי להראות שהתחזית לא התממשה ;
- התובעת ואחיה עברו להתגורר אצל סבם וסבתם בין היתר, נוכח היחסים הבעייתיים עם האם, מה גם שאביהם התעלל בה נפשית ופגע בה קשות ;
- האב ושני אחיה סובלים מהפרעות חרדה, נטייה להשמנת יתר. התובעת ושני אחיה מאובחנים עם בעיות קשב וריכוז. עוד קודם לתאונה הישגיה הלימודיים היו נמוכים והביאו לכך שעברה עוד קודם לתאונה לכיתה עם מספר תלמידים מצומצם ;
- כפי שקבעה המומחית, התובעת סובלת מקשיים רגשיים מרובים ולא ניתן להפריד בין תרומת גורמי הרקע לבין תרומת התאונה, ולפיכך מגבלותיה התפקודיות, ככל שקיימות, הן ללא קשר לתאונה אשר תוצאותיה בטלות בשישים לעומת מגבלותיה האחרות ;
- עוד קודם לתאונה סבלה מהפרעות שינה, קושי להירדם וקושי להתעורר, קשיים רגשיים והפרעות חרדה, OCD עקב גורמי רקע: משפחה, תורשה ודפוס מבנה אישיות, ולכן יש לחשב את הפסדי ההשתכרות לכל היותר על בסיס שכר המינימום ;
- התובעת התנהלה, כפי שהוכח מתיקה הרפואי בביה"ח שלוותה, באופן מגמתי ובמטרה להאדיר את נזקיה ;
- משהתובעת נמנעה מלהמציא את תלושי שכרה- לא הוכח הפסד השתכרות בעבר ;
- לא הובאה כל ראיה אובייקטיבית בדבר עזרת צד שלישי לעבר ולעתיד ;
- לא הובאה כל ראיה בדבר הוצאות רפואיות בעבר, מה גם שהתובעת זכאית לכל הטיפולים בהתאם לסל הבריאות, לרבות לטיפולים פסיכיאטריים ;
- כפי שנקבע ברע"א 5670/10 פלוני נ' הכשרה חברה לביטוח בע"מ (19.8.10, עמ' 5), משהוכיח הנתבע את שיעור התשלומים שמקבל התובע מהמל"ל, ההנחה הרגילה הינה כי הם משתלמים בגין הנכות שנגרמה עקב התאונה. ככל שהתובע מבקש לטעון כי חלקם לא קשור לתאונה, הרי עליו מוטל הנטל להוכיח זאת. משהתובעת לא הוכיחה את נכותה הכוללת, שממנה יש לגזור את הניכוי בגין נכות שאינה נובעת מהתאונה- יש לנכות את מלוא תגמולי המל"ל ;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

- אין ספק כי בתחום הנפשי לתובעת נכות שאינה קשורה לתאונה כפי שעולה מחוות דעת המומחית ;
- סביר להניח כי הנכות הזמנית שנקבעה על ידי המל"ל תמשיך להיות בשיעור שנקבע, ולפיכך בהיעדר נסיבות מיוחדות יש לנכות את כל תשלומי המל"ל בהתאם לחוות דעת האקטואר, כפי שנקבע בע"א 7625/11 אסולין אבירם נ' עמית בן ישי ואח' (27.3.12) ;
- לחילופין, ככל שביהמ"ש ימצא לנכון שלא לנכות את כל התגמולים והקצבאות לעתיד-שומה עליו להקפיא את הסכום שמעבר לתקופה זו, עד לאחר שהדברים יתבררו.

האם הוכח כי לתובעת נכות שאינה קשורה לתאונה ואם כן באיזה שיעור - ככל שלא הוכחה מה ההשלכות על הפיצוי שיש לפסוק לתובעת? מצב הדברים

31. מחוות דעת המומחית עולה, **לכאורה**, כי לתובעת נכות נפשית שאינה קשורה לתאונה. נכות זו, אם וככל שקיימת, לא כומתה על ידי המומחית, ומשום כך מצופה היה משני הצדדים כי יזמנו לחקירה על חוות דעתה, ואף יחקרו אותה עליה.
32. מחד, מצופה היה מהנתבעים לזמנה לחקירה על מנת להוכיח כי לתובעת נכות נפשית נוספת, בשיעור כזה או אחר, שאינה קשורה לתאונה. נכות זו, אם וככל שהייתה מוכחת, עשויה הייתה לתמוך בטענתה כי יש להביא נכות זו בעת פסיקת הפיצוי לתובעת. מנגד, מצופה היה מהתובעת לזמנה לחקירה על מנת לנסות להוכיח כי נכותה הצמיתה לא תפחת, וכן כי יש לנכות מהפיצוי, חלק יחסי בלבד מתגמולי המל"ל, בהתאם להלכת פרלה עמר על עדכונה בהלכה הפסוקה.
33. ואכן, הנתבעים זימנו לחקירה את המומחית, אשר אף התייצבה לחקירה. ברם, בתום חקירתה הנגדית של התובעת הודיעו הנתבעים כי הם חוזרים בס מכוונתם לחקירה. לפיכך, ומשהתובעת לא עתרה לחקור את המומחית, הופטרה זו מחקירתה.
34. כל אחד מבעלי הדין אוהז בסיכומיו בחבל בשני קצותיו, בעתרו לזקוף לחובת הצד שכנגד את החסר בראיות, שמנע מביהמ"ש את האפשרות להגיע לחקר האמת. משידי ביהמ"ש

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

כבולות, לא נותר אלא לפעול, במגבלות הוראות הדין, בניסיון "להשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך".

35. אין המדובר במקרה בו נבצר מביהמ"ש להכריע בדבר נכותה של התובעת, בשל פגם שנפל לגופו של מומחה או בחוות דעתו, המקימים עילה למינוי מומחה נוסף. הכשל נגרם ע"י שני הצדדים, אשר אף כי פעלו כדין, כבלו במחדלם המכוון את ידי ביהמ"ש מלקבוע האם לתובעת נכות שאינה נובעת מהתאונה, ואם כן באיזה שיעור.

36. לא זו אף זו, בתום שמיעת סיכומי הצדדים מצאתי להבהיר לשני הצדדים את הסיכויים והסיכונים העומדים בפניהם. אביא להלן מהחלטתי שניתנה במעמד הצדדים:

"שמעתי בקשב רב את טיעוני שני הצדדים... כל אחד משני הצדדים אוהז בו-זמנית במקל בשני קצותיו. מבלי לחוות דעה בשאלה האם עול הראיה מוטל על התובעת להוכחת הנכות הכוללת ומשלא עשתה כן יש לנכות את כל תגמולי המל"ל – קושי זה עומד לרועץ גם לנתבעת, כך נראה לכאורה, בעת שבית המשפט יידרש לקבוע האם הקשיים אליהן (כך הוקלד במקור- ה.י) התייחסה הנתבעת בסיכומיה עולים כדי נכות ואם כן באיזה שיעור.

אוסיף ואומר, כי לא הובא לפני פסק דין המורה על ניכוי כל תשלומי המל"ל שעה שלנפגע נקבעה נכות זמנית ושעה שלטענת הנתבעים נכותה הרפואית הצמיחה של התובעת בגין התאונה אינה עולה על 10% עד 15% כפי שקבעה המומחית.

שני הצדדים נמנעו מחקירת המומחית, איש איש משיקוליו הוא, וכמובן שעל ביהמ"ש יהיה להידרש בענין זה במסגרת פסק הדין... (עמ' 43 לפרוטוקול ישיבת יום 17.1.21).

37. לא נעלם מעיניי פסק דינו של כבוד השופט סולברג שניתן ביום 7.2.21 ברע"א 9138/20 אורלי פיסטול נ' עוזרי שמעון:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

הגם שפיסטול לא העלתה טענה זו מיוזמתה, "אין כל רע בכך שבית-המשפט ינהג לפי הכלל של 'את פתח לו' כשנראה לו כי הדבר צודק מבחינת הענין העומד לדיון בפניו" (ע"א 116/66 חלקה 62 גוש 6946 בע"מ נ' זמל, פ"ד כ (4) 226 (1966); מדברי השופט צ' ברנזון)...

דומה כי הדברים הללו נכונים ביתר שאת על-פי תקנות סדר האזרחי התשע"ט-2018, שנכנסו לתוקף אך לאחרונה. כך, [תקנה 1](#) קובעת כי מטרת התקנות, בין היתר, הן "למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, כדי להגיע לחקר האמת, ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך". [תקנה 2](#) קובעת, כי "הליך שיפוטי ראוי והוגן מתקיים במערכת שיפוטית [ה]מקיימת דיון לפי כללי הצדק הטבעי". [תקנה 3\(א\)](#) קובעת, כי "בית המשפט אחראי על ניהול ההליך השיפוטי לשם הגשמת המטרות שביסוד תקנות אלה; לשם כך עליו ליזום, אם נדרש, ולהחליט כל החלטה לפי תקנות אלה במטרה לקדם את התנהלותו של הליך ראוי והוגן". תקנת משנה (ב) מוסיפה וקובעת, כי "חובת בעלי הדין ובאי כוחם היא לסייע לבית המשפט בקיום המוטל עליו לפי תקנות אלה, וכן לנהוג בתום לב ובהגינות דיונית תוך שהם מסייעים במימוש התכלית הדיונית, ובכלל זה העמדת הפלוגות האמיתיות שבמחלוקת בין בעלי הדין, מיקודן, בירורן והכרעה בהן" (ההדגשות אינן במקור – נ' ס'). מכל אלה עולה, כי מקום שבו רואה בית המשפט, בדרכו לחקר האמת, ובחתיירתו לתוצאה נכונה, כי נדרש הוא להעלות טענה מסוימת מיזמתו, מוטל עליו לעשות כן, כדי לקדם הליך ראוי והוגן. חובה דומה מוטלת גם על בעלי הדין שלפניו, הנדרשים לסייע בידו להגשים את תכלית התקנות; "צִדֵּק צִדֵּק תִּרְדֹּף" (דברים טז, כ). ואכן, מחוקק המשנה לא הסתפק בקביעת מטרות בלבד, והוסיף והסמיק את בית המשפט לעשות כן, במסגרת תקנה ספציפית, היא [תקנה 176](#) לתקנות החדשות. לפי תקנת משנה [3\(א\)](#) לתקנה זו, "בית המשפט רשאי לתת בכל עת הוראות לכל עניין שבסדרי הדין וכן לתקן כל פגם או טעות בכל הליך לרבות בעניין שהוכרע לפי תקנה 33(ד) אם ראה לנכון צורך בכך לשם הגשמת מטרת תקנות אלה".

אמנם, סמכות זו לא נעשה בה שימוש כעניין שבשגרה, והיא שמורה למצבים חריגים ולנסיבות המתאימות, דוגמת זה שנקרה לפנינו: "פעמים שאין אתה מתעלם מהם" (בבלי, ברכות יט, ב). " (ס' 14-16 לפסה"ד).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

38. סבורני כי נכון היה לשקול ליישם את קביעתו של כבוד השופט סולברג לו אחד מהצדדים היה נקלע למצב בו הצד שכנגד היה מזמן את המומחית לחקירה, ומבלי ליידע את הצד שכנגד היה מבטל את זימונה באופן שלא היה מאפשר לצד שכנגד לחוקרה על חוות דעתה, כפי שהיה רשאי לעשות בתום חקירתה ע"י הצד שזימנה.

39. במקרה דנן, יכלה התובעת לממש את זכותה לחקור את המומחית, על אף שהנתבעים חזרו במכוונתם לחקרה, שכן זו התייצבה לחקירה וזימונה בוטל באותו מעמד. לו מי מהצדדים היה עותר בשלב מאוחר יותר, ויתכן אף במהלך הסיכומים, שעה שמשמעותם המעשים של החסרים העובדתיים "הונחה על השולחן" – יכול והיה מקום להיעתר לבקשה תוך חיובו בהוצאות. ברם, שני הצדדים ויתרו על זכות זו ובכך הביעו **במשותף**, אף כי מאינטרסים נוגדים, את רצונם כי ביהמ"ש ימנע מלהפעיל את סמכותו להגיע לחקר האמת, תוך שכל אחד מהם נוטל על עצמו במודע את הסיכון כי יכול וכלכל צעדיו בשגגה.

40. הנטל להוכחת קיומה של נכות ושיעורה, ככל שאינה קשורה לתאונה, מוטל על הנתבעים בכל הנוגע לפסיקת הפיצוי, בעוד אשר הנטל מוטל על התובעת שעה שהמדובר בניכוי קצבאות המל"ל. הנתבעים כמו גם התובעת, בחרו שלא לחקור את המומחית בעניין זה תוך שכל אחד מהם סבר, שהתועלת שיפיק מוויתורו על מידע זה, תעלה על הנזק שעלול להיגרם לו. דהיינו, הנתבעים/התובעת הביאו/ה בחשבון כי הפיצוי שיפסק לתובעת "ביתר" בגין הפסד השתכרות, יהיה נמוך/גבוה מתגמולי המל"ל שינוכו "ביתר" היה ויקבע שיעור הנכות הכולל.

41. לאור כל האמור לעיל, הכרעתי אשר לבסיס השכר שישמש לפסיקת פיצוי בגין הפסד כושר השתכרות ואשר לאופן ניכוי תשלומי המל"ל, תתבצע על בסיס נטלי ההוכחה בלבד.

הכרעה

42. לא ניתן להשלים את החסר מתוך חוות הדעת, מה גם שספק אם ועד כמה יכלה המומחית לכמת את הנכות שאינה קשורה לתאונה. לדוגמה, בפרק שכותרתו: "**על היווצרות האישיות הגבולית: Complex PTSD = הפרעה פוסט טראומטית מורכבת**" (עמ' 12-13 לחוות הדעת), סוקרת המומחית את הספרות המקצועית באומרה כי "... ייתכן אפוא, שהיה במצב המשפחתי תרומה לבניית אישיותה הן לפני התאונה והן בעקבותיה. ברצוני לציין כי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

לגישה בנושא PTSD c יש תומכים רבים אך עדיין לפי שעה היא בגדר היפותזת עבודה ולא מופיעה ב-DSM. לעומת זאת יש לציין כי ב-DSM, בהסבר לגבי הפרעות אישיות, מתואר כי 'קשיים בין-אישיים שהופיעו או החמירו לאחר אירוע טראומתי, יכולים להוות אינדיקציה ל-PTSD יותר מאשר להפרעת אישיות שבה היו קשיים כאלו צפויים להופיע ללא תלות בטראומה."

ובהמשך: "לגבי הפרעת אכילה ניתן לומר כי היא אומנם שכיחה יותר אצל אנשים עם עודף משקל בעיקר בעקבות דיאטה שנועדה לגרום לירידה במשקל, אך הדבר לא קורה אצל כולם ולא ניתן לצפות האם הפרעה כזאת הייתה קורית גם כך אצל..." (התובעת (עמ' 12-13 לחוות הדעת).

בפרק "חרדה ו-OCD" כותבת המומחית כי לתובעת "...הפרעת חרדה הן כחלק מהפרעת האכילה [מה יהיה משקלה...] והן כהפרעה נפרדת עליה דווח רק לאחר התאונה. גם אם... (התובעת- ה.י.) מעידה על עצמה שהיא זוכרת את עצמה תמיד חרדה, אין ספק שהאינונוטר החרדתי התעשר מאוד לאחר התאונה. היא דואגת לבריאותה, למה שעומד לקרות לה, לבריאות אמה וקיים חשש לנסוע בתחבורה ציבורית. כאן המקום להזכיר כי לאביה ולאחיה... על פי מה שנמסר, הפרעת חרדה דבר המכוון לתשתית תורשתית במשפחה. קיימת אצל... הפרעה אובססיבית עם סימנים הקשורים וגם כאלו שאינם קשורים באכילה ולפיכך מזכים אותה באבחנה נפרדת של OCD" (עמ' 13 לחוות הדעת, הדגשות במקור).

43. התובעת מתוארת על ידי המומחית כ"אשה צעירה בעלת כושר ביטוי מצוין ויכולות קוגניטיביות המרשימות כטובות" (עמ' 47 למוצגי התובעת). התרשמתי כי התובעת היא בחורה אינטליגנטית, נבונה ורהוטה, אשר ידעה לכלכל בתבונה את תשובותיה לשאלות שנשאלה בחקירתה הנגדית. כאשר נשאלה האם סיפרה למומחית שהיא "סטאר על הבמה ומחוצה לה את לא?", השיבה: "אתה מציג את זה בצורה שאני מורידה את הכובע בפניך" (עמ' 22 לפרוטוקול).

44. כזכור, התובעת אובחנה עוד קודם לתאונה כלוקה ב-ADHD, סבלה מחרדות ולמדה בכיתה מתוגברת, אולם מנגד עסקינן כאמור בבחורה אינטליגנטית ונבונה. מטעם זה איני סבור כי הנתבעים הרימו את הנטל המוטל עליהם לסתירת החזקה בדבר פסיקת פיצוי לקטין בגין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

אובדן כושר השתכרות על בסיס השכר הממוצע במשק. מנגד, התובעת לא הרימה את הנטל להוכחת טענתה כי יש לנכות חלק בלבד מתגמולי המל"ל.

נכותה הנפשית של התובעת

45. כאמור, מצאתי לקבוע כי נכויותיה הזמניות והצמיתה של התובעת נגרמו בגין התאונה בלבד. מאז חודש יוני 2019 נמצאת התובעת במסגרת שיקומית. המומחית צפתה כי בתום שנת טיפול תרופתי המשולב בהמשך טיפול רגשי אשר יימשך שנים רבות, בשילוב עם **שנה אחת של שילוב במסגרת שיקומית**, צפויה ירידה בשיעור הנכות בגין התאונה עד לרמה שבין 10% ל-15%.
46. נכותה של התובעת נכון למועד בדיקותיה ע"י המומחית בחודש דצמבר 2018, עמדה על 28%. נכות זו מצטרפת לנכות בשיעור של 10% בתחום האורתופדי. התובעת החלה לעבוד לערך בחודש אפריל 2019, סמוך לשילובה בבית השיקומי.
47. משהמומחית צפתה כי נכותה של התובעת תפחת בחלוף שנה ממועד שילובה במסגרת שיקומית, משהתובעת נמצאת במסגרת זו מזה כשנה ו-8 חודשים, ומשעה שטרם נקבע המועד בו יסתיים שיקומה בהצלחה- מצאתי לקבוע כי שיקום זה צפוי להסתיים בד בבד עם תום הנכות הזמנית בשיעור של 40% כפי שנקבעה על ידי המל"ל, דהיינו ביום 1.10.22.
48. התובעת נמצאת בהליך שיקום בהוסטל, אשר אחד התנאים הנדרשים לשהייה בו, הוא קביעת דרגת נכות על ידי המל"ל. חזקה כי מספר המתדפקים על דלתות ההוסטל גדול ממספר המקומות שההוסטל יכול לקלוט, שעה שעסקינן במשאב ציבורי. משום כך, חזקה כי לו התובעת הייתה משתקמת- לא היה ביכולתה להמשיך ולהישאר במסגרת זו, גם אם הייתה רוצה בכך.
49. נשאלת השאלה, מה שיעור נכותה הנפשית הצמיתה שעה שהמומחית העריכה שתנוע בין 10% ל-15%. סבורני כי משתקופת השיקום ארוכה באופן משמעותי מזו שהוערכה על ידי המומחית, נכון יהיה לקבוע כי נכותה הצמיתה תיוותר על הרף הגבוה של 15% ולא פחות מכך.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

50. לאור האמור לעיל, מצאתי לקבוע כי נכותה הנפשית הצמיתה של התובעת החל מיום 1.10.22 תעמוד על 15%. עד למועד זה תיוותר נכותה הרפואית הנפשית הזמנית בשיעור של 28% כפי שקבעה המומחית, בצירוף נכותה האורתופדית הצמיתה בשיעור של 10%, ובסה"כ 35%.

הנכות התפקודית

51. נכותה הרפואית הצמיתה המשוקללת של התובעת צפויה לעמוד על 23.5%. בהתחשב באופן התפקודי, סבורני כי נכותה התפקודית בגין הנכות האורתופדית נמוכה מנכותה הרפואית. עם זאת, יש להביא בחשבון כי עסקינן בקטינה ובעובדה כי מדובר בשילוב של נכויות פיזית ונפשית המשליכות זו על זו. בנסיבות אלו מצאתי לקבוע כי נכותה התפקודית הינה בשיעור של 18%. נכות זו נמוכה מהנכויות התפקודיות הזמניות.

בסיס השכר לפסיקת הפיצוי בגין הפסד השתכרות

52. משלא הוכחו נסיבות חריגות בגין יש לסטות מחישוב הפיצוי על בסיס השכר הממוצע במשק- יחושב הפיצוי על בסיס שכר זה.

53. השכר הממוצע במשק המהווה בסיס לפסיקת פיצוי בתביעה על פי חוק הפלת"ד עומד על סך של 10,582 ₪ ברוטו, ולאחר ניכוי מס הכנסה, על 9,866 ₪ נטו.

הפסד השתכרות לעבר

54. כזכור, התובעת לא גויסה לצה"ל בשל מצבה הנפשי. מאז מלאו לה שמונה עשרה שנים, ביום 10.8.18, ולערך עד לחודש יוני 2019, התובעת לא השתלבה במעגל העבודה. התובעת לא הגישה תלושי שכר בגין תקופת עבודתה, ולפיכך, לכאורה, לא הוכח כי נגרם לה הפסד שכר לעבר. ברם, אחד התנאים לתשלום קצבת נכות כללית המשולמת לתובעת, הינו כי הנכה אינו משתכר סך העולה על 5,300 ₪ נכון לשנת 2020. משכך, ברי כי לא השתכרה מעבר לסך של 5,300 ₪, שאם לא כן הייתה זכאית לקצבה חלקית בלבד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

55. מצאתי לקבוע כי נכוחה התפקודית הממוצעת של התובעת מאז מלאו לה 18 שנים ביום 10.8.18 ועד ליום 1.10.22, מועד בו צפויה נכוחה הנפשית הזמנית לפחות מ - 28% ל - 15%, היא בשיעור של 28%.

56. על בסיס השכר הממוצע במשק, ונכות תפקודית בשיעור של 28%, זכאית התובעת לפיצוי בסך של 2,762 ₪ לחודש וסה"כ בגין התקופה שעד ליום 10.2.21 – 82,860 ₪.

הפסד השתכרות לעתיד

57. בגין התקופה שמיום 10.2.21 ועד ליום 30.9.22 זכאית התובעת לפיצוי חודשי בסך של 2,762 ₪ ובסה"כ 51,197 ₪.

58. בגין התקופה שמיום 1.10.22, מועד בו תפחת נכוחה התפקודית ל - 18%, זכאית התובעת לפיצוי חודשי בסך של 1,775 ₪ וסה"כ עד לגיל 67 ובהיוון כפול – 500,870 ₪.

59. סה"כ פיצוי בגין אובדן השתכרות לעתיד - 552,067 ₪.

הפסד הפרשות לפנסיה

60. בגין הפסד הפרשות לפנסיה זכאית התובעת לפיצוי בסך של 79,365 ₪.

נזק לא ממוני

61. בגין 23.5% בתוספת 3 ימי אשפוז, זכאית התובעת לפיצוי בסך של 45,335 ₪.

עזרת צד שלישי

62. כאמור, התאונה אירעה בעת שהתובעת הייתה כבת 13. ברי, כי התובעת נדרשה לעזרת קרובים מרובה בתקופה שבסמוך לאחר התאונה, במהלכה רגלה הייתה מגובסת. עזרה זו סופקה על ידי האם, הסבתא והסב. כן נדרשה התובעת לליווי לטיפולים הרפואיים המרובים להם נזקקה מאז התאונה. בתקופה בה נבדקה על ידי המומחית נאלצה להתגורר בבית סבה וסבתה אשר טיפלו בה ודאגו לצרכיה. מצאתי לפסוק לתובעת על דרך של אומדנה פיצוי בגין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

עזרת קרובים לעבר בסך של 15,000 ₪. איני סבור כי התובעת זכאית לפיצוי בגין עזרת צד שלישי לעתיד.

הוצאות רפואיות והוצאות נסיעה לטיפול רפואי

63. התובעת נדרשה לטיפולים מרובים, במסגרת סל הבריאות. התובעת הגישה קבלות על סך כולל של 1,101 ₪ בגין הוצאותיה הרפואיות. בהתחשב במספר הטיפולים הרב לו נדרשה התובעת, לרבות הוצאות נסיעה לטיפולים אלו, מצאתי לפסוק לתובעת, על דרך של אומדנה, פיצוי בסך של 25,000 ש"ח בגין הוצאות רפואיות והוצאות נסיעה לטיפול רפואי לעבר ולעתיד. פיצוי זה מביא בחשבון גם את ההדרכה לסבים ולהורים עליה המליצה המומחית.

סיכום

64. להלן סיכום נזקי התובעת:

הפסד השתכרות לעבר	– 82,860 ₪
הפסד השתכרות לעתיד	– 552,067 ₪
הפסד הפרשות לפנסיה	– 79,365 ₪
נזק לא ממוני	– 45,355 ₪
עזרת צד שלישי	– 15,000 ₪
<u>הוצאות רפואיות ונסיעות</u>	<u>– 25,000 ₪</u>
סה"כ -	799,647 ₪

תגמולי המל"ל

65. הנתבעים הגישו את חוות דעתו מיום 29.11.20 של האקטואר אייל בוכבינדר, לפיה קצבאות המל"ל מסתכמות בסך כולל של 942,934 ₪ בצרוף ריבית בגין תשלומי העבר. תשלומי העבר, הכוללים את הקצבה בגין חודש דצמבר 2020, עומדים על סך של 108,663 ₪, ותשלומי העתיד על סך של 834,271 ₪.

66. לחווה"ד צורף דו"ח הועדה הרפואית נכות כללית במל"ל אשר קבעה לתובעת, שלא בנוכחותה, המשך נכות זמנית בשיעור של 40%, לתקופה שמיום 1.10.20 ועד ליום 30.9.22

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

בגין "הפרעות אכילה + חרדה", בהתאמה לסעיף 34(ב)(4-5) לתקנות. ייאמר כי ועדה רפואית קודמת קבעה לתובעת נכות זמנית זהה לתקופה שמיום 10.8.18 ועד ליום 30.9.20. נקבע לתובעת אי כושר מלא בשיעור של 100%. בפרק סיכום הדיון של הועדה מיום 1.10.20 נרשם כדלקמן:

"סיכום ללא נוכחות, לפי התייעוד לתובעת הפרעת אכילה בנוסף התקפי חרדה, כפייתיות. בדקתי אותה בוועדה בתאריך 28/10/18 ועפ"י התייעוד אין שינוי במצבה, לפיכך ניתן להאריך הנכות ללא נוכחות לתקופה זמנית מאחר וצפוי שיפור".

67. המומחית קבעה לתובעת נכות בגין התאונה, בחלקה בגין פוסט טראומה ובחלקה בגין הפרעות אכילה. נכויות אלו תואמות לנכויות שנקבעו ע"י הוועדה הרפואית במל"ל. כפי שנקבע ברע"א 5670/10 פלוני נ' הכשרה חברה לביטוח בע"מ, עול הראיה מוטל על התובעת להוכיח כי הנכות שנקבעה ע"י המל"ל נקבעה גם בגין נכות שאינה קשורה לתאונה, וכן עליה להוכיח את שיעורה. הדרך לקבוע זאת היא באמצעות מומחה מטעם ביהמ"ש. לטענת הנתבעים, משהמומחית לא נתבקשה לקבוע את נכותה הכוללת של התובעת בתחום הנפשי-יש לנכות את כל תגמולי המל"ל.

68. אחד התנאים המזכים בקבלת קצבת נכות כללית הוא נכות רפואית בשיעור של 40%. האקטואר הביא בחשבון כי תקבע לתובעת נכות רפואית צמיתה בשיעור של 40%. משום כך, לדעת הנתבעים, יש לנכות מהפיצוי שישולם לתובעת את מלוא שווי הקצבאות לעתיד, על אף שעסקינן בנכות זמנית.

69. יוזכר כי מנגד, עותרים הנתבעים לאימוץ הערכתה של המומחית בדבר שיפור במצבה הנפשי של התובעת בגין התאונה, כפי שצפה גם פרופ' ברוך שפירא שקבע את נכויותיה בוועדה הרפואית במל"ל. לכן, ברי כי יש לדחות את טענתם שיש לנכות את מלוא הגמלאות על בסיס נכות צמיתה בשיעור של 40%.

70. אשר לטענתם החלופית של הנתבעים כי יש לעכב את כל תגמולי המל"ל עד להתבהרות התמונה, דהיינו עד ליום 1.10.22- תום הנכות הזמנית- גם דין טענה זו להידחות. נכותה הזמנית הכוללת של התובעת בתחום הנפשי, כפי שנקבעה על ידי הועדה הרפואית, הינה בשיעור של 40%. משנקבע ע"י המומחית כי נכותה הנפשית תפחת ב-13% מנכותה העכשווית, כפי שנקבעה על ידי המומחית- משמע כי נכותה הנפשית תפחת מ-40% שנקבעו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 34096-07-14

ע"י המל"ל, ומטעם זה התובעת לא תעמוד באחד מתנאי הסף לקבלת קצבת נכות מהמל"ל. קביעת המומחית בדבר ההפחתה בשיעור הנכות מתכתבת עם קביעת הוועדה הרפואית במל"ל שקבעה כי נכותה הזמנית של התובעת צפויה להשתפר. מטעם זה, מצאתי כי אין מקום לעכב את תגמולי המל"ל, עד להתבהרות התמונה כטענת הנתבעים.

71. על כן, מצאתי כי יש לנכות מהפיצוי ששולם לתובעת את קצבאות העבר בסך כולל של 108,663 ₪, וכן את הקצבאות שתשולמנה לה מחודש ינואר 2021 ועד לחודש ספטמבר 2022. קצבתה העכשווית של התובעת עומדת על סך של 3,321 ₪ לחודש ולפיכך יש לנכות 63,099 ₪ בגין הקצבה שתשולם עד ליום 1.10.22. סה"כ תגמולי המל"ל אותם יש לנכות - **171,762** ₪.

72. סה"כ הפיצוי לאחר ניכוי תשלומי המל"ל עומד על סך של **627,885** ₪.

סוף דבר

73. על כן, הנני מחייב את הנתבעים לשלם לתובעת, באמצעות הנתבעת 2, סך של **627,885** ₪ בצירוף שכר טרחת עו"ד בשיעור של 15.21%, אגרת ביהמ"ש והוצאות משפט. הסכומים הנ"ל יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד פסק הדין ועד לתשלום המלא בפועל. מהסכום הכולל יש לנכות את התשלומים התכופים ברוטו ששולמו לתובעת, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד התשלום.

ניתן היום, י' אדר תשפ"א, 22 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.

יחזקאל הראל, שופט בכיר